

KIS FERENC

Vannak, akik a mohácsi vereséghez hasonlítják a kettős állampolgárságról szóló népszavazás eredményét, mások úgy vélik, a nemzet jelenlegi lelki és anyagi helyzetében a másfél millió igen voks is biztató, a kormányoldal pedig bölcs hazafiaknak nevezi a nemmel szavazókat. Ön melyik álláspontot osztja?

– A hasonlatokat kicsit időzöljébe helyezve állapítsuk meg, hogy Mohács síkján nem „önfia vágta sebért” a hazának, csak egy idegen hódító, még akkor is, ha a történeti közfelfogás a mohácsi vereséget is a belső széthúzásnak tulajdonítja. Ha erre utalnak a hasonlat megfogalmazói, ebben van némi igazság. Azt természetesen nem érdemes komolyan venni, hogy azok lennének úgymond az „igaz, bátor hazafiak”, akik bátrak voltak megtagadni saját véreiket, a saját fajtájukat. Anélkül, hogy őket – az egymilliónyi nemmel szavazót – akarám megítélni, meg azokat, akik különböző okokból otthon maradtak, nyugodtan kimondható, hogy itt nem a bátorság, hanem inkább az egzisztenciális félelmek és a szocialisták demagógiája aratott meglehetősen kétes értékű diadalt. Ha azt nézzük, hogy milyen esélyeket lehetett tulajdonítani egy ilyen kezdeményezésnek, akkor ezt a népszavazást nem lett volna szabad elindítani. Ilyen szemszögből a másfél millió igen voks ha nem is sikernek, de olyan alapkán tekinthető, amelyre lehet építeni a jövőben.

– Miért gondolja, hogy nem lett volna szabad elindítani a népszavazást?

– Mert az első pillanattól látszott, hogy ennek nem lehet pozitív kimenetele. Ha az igenek lettek volna többségben, mivel kétharmados törvényekről van szó, akkor is valószínűsíthető, hogy az MSZP-vel nem sikerült volna a törvénymódosításban megegyezni.

– Ha a kezdetektől tudták, hogy nem lesz eredménye a referendumnak, miért álltak mégis az ügy mellé?

– A nemzetileg elkötelezett híveinknek talán el lehetett volna magyarázni, mennyire kockázatos vállalkozás ez a népszavazás, de a határon túli, mondjuk Székelyföldre, már csak a differenciálatlan „nem” üzenete jutott volna el a fülekhez és a szívekhez. Nagyon nehezen tudtuk volna megmagyarázni az erdélyi magyaroknak, a délvidekieknek, hogy miért is nem támogatjuk ezt a kezdeményezést. Harmadrészt pedig demokráciában élünk, és ha ez az alkotmányos berendezkedés olyan, hogy 200 ezer nagykorú magyar állampolgár aláírására népszavazást kell kiírni, akkor ezt a politikai elitnek tudomásul kell vennie. Erkölcsi alapon egy nemzetét valamennyire is tisztelő politikus nem tehetett mást, mint hogy megpróbálta a már kialakult helyzetben az igeneket többségre juttatni, számolva azzal, hogy az MSZP egy durva és aljas szociális demagógiával fűszerezett kampányt folytat a nem szavazatok érdekében.

– Emellette, hogy nehezen lehetett volna megmagyarázni a határon túliaknak a nemzet. Most viszont ez a helyzet állt elő, meg kell magyarázni valahogy az elkeseredett határon túli magyaroknak, hogy miért nem sikerült eredményessé tenni a népszavazást.

– Arról kell beszélni, hogy össze kell szednünk az erőket, és a tanulságokat levonva ki kell találnunk, hogyan tovább a nemzetpolitikában december 5-e után. Könnyű belátni, hogy ennek a népszavazásnak egy nyertese van. Ez pedig a határon túli magyarokat 84 esztendeje különböző eszközökkel, hol erőszakosan, hol kifinomult manipulációval, de beolvasztani vagy éppenséggel elüldözni, politikai értelemben likvidálni akaró, sovinszta politika, úgy Romániában mint Szerbiában vagy Szlovákiában.

– Önmagában a kettős állampolgárság megoldana bármit is a nemzetpolitikában?

– Olyan lelki, erkölcsi és politikai támasz lehetett volna számukra az anyaország részéről, amely a mindennapi küzdelmek, megaláztatások közepette a magyarság megtartásában óriási előnyt jelentett volna a mostani helyzethez képest.

– Milyen következményei lehetnek a kettős állampolgárság elutasításának az összmagyarságra nézve?

– Tudomásul kell vennünk, hogy létezik természetes asszimiláció is. Amikor kisebbségi sorban élő magyar szülők közül nagyon sokan úgy gondolják, hogy talán a gyerekekük boldogulása érdekében nem magán iskolába kell adni őket, hanem román vagy szlo-

vák intézménybe, akkor a gyermekük identitásáról is döntenek. Ahhoz, hogy valaki elég bátor legyen a gyerekeit magyar iskolába írni, szükséges maga mögött éreznie a közösség támogatását. A december 5-i nem politikai értelemben szűkíti a határon túli magyarok legitím szervezeteinek mozgásterét is. Erről is kapunk nap mint nap jelzéseket, hogy a sovinszta szlovák, román vagy éppenséggel szerb politikusok miképpen bátorodtak fel a népszavazás után. Nem tudom, vajon Gyurcsány Ferenc és a hozzá hasonlók egyszer is belemondottak-e abba, hogy mit jelent kisebbségként magyarnak lenni a határon túl. Az ellenálló-képességet, a közösség immunrendszerét az asszimilá-

éppenséggel az alatt. Az elmúlt tizennégy-tizenöt esztendőzt egzisztenciálisan bizonyatosan megszenvedte a magyar nép, minden nap a túlélésről, a létfeltételek minimumának kiküzdéséről szolt. Ebben a közegben nagyon könnyű ríogatni, a félelmeket felkelteni. Ha hozzáteszük, hogy a magyar társadalom mentálisan is nagyon megviselt állapotban van, az itthoni szociális problémákkal kapcsolatban is csekély a szolidaritásvállalás képessége, akkor semmi csodálkozni való nincs azon, ami történt. Gyurcsány Ferenc nem velünk került szembe, és pláne nem minket győzött le: egyszer s mindenkorra megverte a baloldalt a nemzeti küzdőtéren.

– Előfordulhat, hogy más ügyekben is hallassák a hangjukat a nemzeti elkötelezettségű baloldali politikusok?

– Régóta nyilvánvaló, hogy az MSZP oktatáspolitikájának meghatározó háttér-emberei sokkal közelebb állnak a polgári oldal szakpolitikai elképzeléseire, mint ahhoz a randalírozáshoz, amit már másodszor művel Magyar Bálint. Az egészségügyben is a társadalmi szolidaritás megőrzésén próbálnak munkálkodni mind a valóban baloldali gondolkodású emberek, mind a polgári oldal. Tehát sokkal közelebb áll a véleményük a miénkhez, mint ahhoz a vadkapitalista, a világon szinte sehol nem alkalmazott megoldáshoz, amely itt kezd

képp nem mondható demokratának. Nem mi mondjuk, hanem Hegedűs Zsuzsa, a saját maga liberalizmusát komolyan vevő értelmiségi, hogy Nyugat-Európában a szélsőjobboldal eszköztárába tartozik ez a fajta kirekesztő, etnikai alapú ríogatás. Olyan mélyre jutott a magyarországi baloldal Gyurcsány és Kuncze vezetésével, ahonnan nagyon nehéz lesz erkölcsi katarzis nélkül kilábalni.

– Egyfajta katarzissal érhetne fel az állampárt titkosszolgálati aktáinak teljes nyilvánosságra hozatala is, amelyet látszólag, egy párfordulással a napokban kezdeményezett az MSZP. Ugyanakkor, amellyel, hogy 14 évvel a rendszerváltás után kétséges a szocialisták őszintesége ebben a kérdésben, nemzetbiztonsági veszélyeket is magában hordozhat az igazság.

– A nemzetbiztonsági szolgálatok vezetői, állománya kormányra való tekintet nélkül mindig ugyanazt mondják háttérvéleményként egy-egy ilyen törvény betervezésére vagy elfogadása előtt: minden, ami a szolgálatokról szól, akár a múltból is, gátolja az ő hatékony működésüket. Az a szolgálat, amelyik kiadja a saját ügynökeit, nyilvánvalóan rontja az esélyét arra, hogy bárki is szövegeket adjon neki, mert attól kell tartania, hogy egy következő politikai fordulat után az ő neve is nyilvánosságra kerülhet. Természetesen ezzel nem azt akarom mondani, hogy megspórolható lenne, vagy lett volna a múlttal való nyilvános szembenézés. Az átvilágításról szóló törvényt mindenképpen el kellett fogadni. Nem az a gond, hogy túlságosan messze mentünk, hanem az, hogy rossz irányba haladtunk. Hovatovább a múlttal való szembenézés feldolgozásának egyetlen eszközévé vált az ügynöktörvény. Nem ismerünk más olyan törvényt, amely a bűnösök oldaláról, az igazságtételről szólna. Tizennégy év távlatából úgy tűnik, mintha azt a sok mocskot, gazemberséget, gyilkosságot, emberek kifosztását, földönfutóvá tételét, testi, lelki, egzisztenciális megnyomorítását, amit elkövettek, azt néhány ezer piti kis besúgó vagy akár szt-tiszti funkcióban működő hivatasos állományúr titkosrendőr cselekedte volna. Akik ezt az egész rendszert felépítették, működtették, azok mérhetetlen arroganciával rázzák le magukról az egész problémát a „Na és?” gesztusával. A lélegzetem is elállt például, amikor Csehák Judit sértődötten utasította vissza, hogy őt az ügynökökkel összekeverjék. Mintha ő nem lett volna politikai bizottsági tag és az úgynevezett ellenzéki-ellenes erővel szembeni fellépést koordináló operatív testület tagja. Mivel is foglalkozott ez a bizottság? Mit csinált ott Csehák Judit? Talán kávét főzött a fontosabb elvtársaknak? Hazugság az is, amit az SZDSZ-esek mondanak, hogy ezek nyilvános dolgok, amelyekről az emberek tudtak, és ezt mérlegelve szavaztak az elmúlt választásokon. Az ilyen információ nyilvánossága nem attól függ, hogy hozzáférhető-e. Nyilvánvaló, hogy Kenedi János számára hozzáférhető, mint ahogy egy polgári oldalon lévő történész számára is, de a választók millióihoz kizárólag az értelmiség által működtetett „hírgyáron” keresztül jut el, és azokon keresztül értelmezhető. Ezt a kérdéskört a magyar értelmiség az elmúlt években „elfelejtette” tudatosítani az emberekkel. Gyakorlatilag az 1945 és 1990 közötti időszak összes történelmi bűnét bocsánatos bűnként találták a magyar társadalom elé.

– Mégis mi lehet az oka, hogy az MSZP most bedobta a közéleti vitába ezt a „gumicsontot”?

– Miután lezárult a népszavazási kampány, Gyurcsány Ferenc és az MSZP újabb elterelő célú vitát nyit, hogy ne az ország valóságos gazdasági és szociális állapota, a költségvetés töltse ki az újságok hasábjait meg a hírműsorok perceit. Másrészt ez nem csak a III-as fősoportfőnökség gumicsontja, a támadás célkeresztjében az egyházak állnak. Gyurcsány Ferenc nyilván úgy kalkulál – megjegyzem, hibásan –, hogy a polgári oldal számára szimbolikusnak tekinthető nemzeti fronton vívott, a maga szempontjából sikeresnek ítélt küzdelem után most egy újabb szimbolikus mezőben próbál támadást indítani. De ahogy a nemzeti kérdésben is vereséget szenvedett az MSZP, hosszú-hosszú távra lehetetlenné téve, hogy a nemzeti közép politikáját valaha is komolyan lehessen venni, ugyanúgy nagyon rossz szul teszi, ha a rövid távú politikai érdekek által vezérelve egyszer s mindenkorra lehetetlenné teszi azt is, hogy valaha a vallásos és hívő emberek komolyan gondolják: az MSZP nem az ellenségük.

Erkölcsi mélységbe süllyedt a baloldal

Kövér László szerint a népszavazás lelkileg összerázta a nemzeti tábort

Olyan mélyre jutott a magyarországi baloldal Gyurcsány Ferenc és Kuncze Gábor vezetésével, ahonnan nagyon nehéz lesz erkölcsi katarzis nélkül kilábalni – fogalmazott Kövér László a lapunknak adott interjúban a népszavazási kampányt értékelve. A Fidesz országos választmányának elnöke szerint a várható esélyek alapján nem lett volna szabad elindítani a kettős állampolgárságra vonatkozó referendumot, de hangsúlyozta: egy nemzetét valamennyire is tisztelő politikus nem tehetett mást, mint hogy megpróbálta a már kialakult helyzetben az igeneket többségre juttatni.

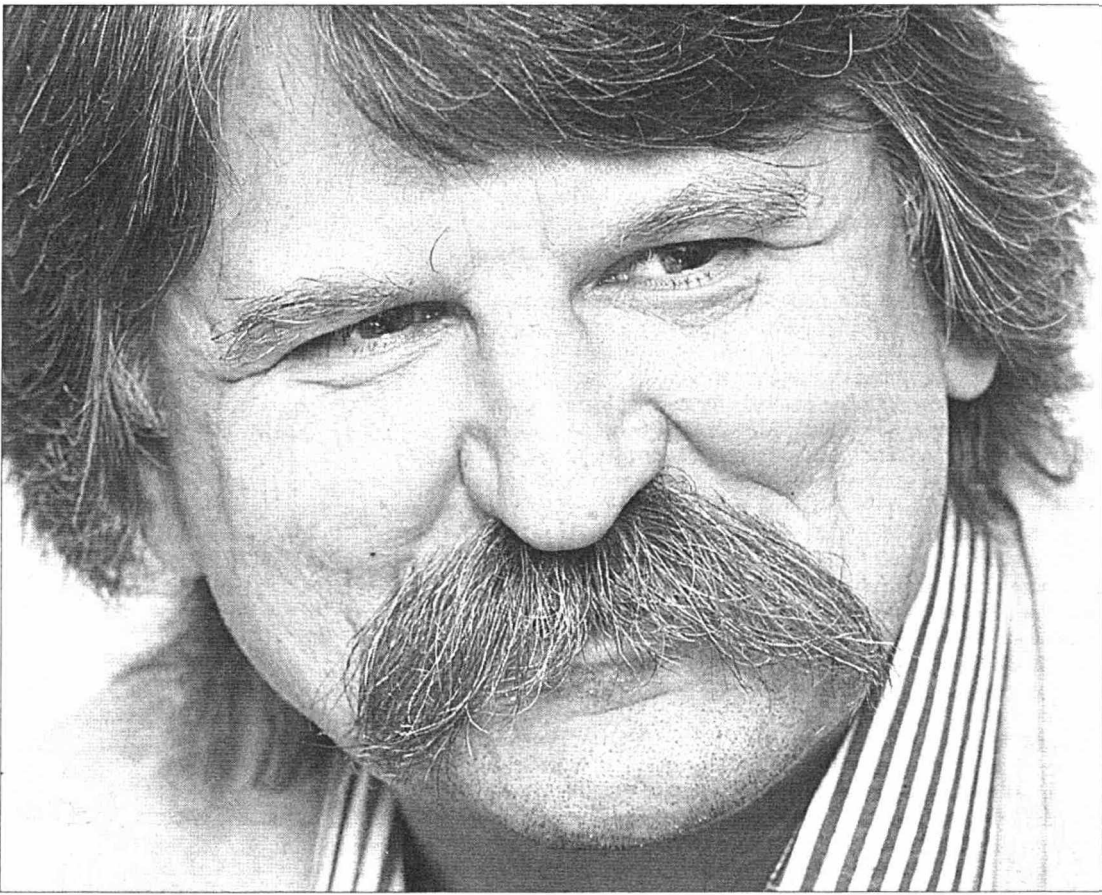

FOTO: NAGY BELA

ciós törekvésekkel szemben jelentősen rongálja a referendum eredménye. Ebben a népszavazási kezdeményezésben, különösen a nemleges válaszbán a határon túli utódállamok sovinszta politikai elitjei és titkosszolgálati láttak óriási lehetőséget. Ugyanis az eredmény a határon túli és az anyaországi magyarok kapcsolatának meglazulását, megszakadását jelentheti. Ez az asszimiláció előtti utolsó, lelki-szellemi-erkölcsi gát lerombolásához is vezethet. A következmények felmérhetetlenek, egyelőre nem is igazán tudjuk, milyen súlyosak, és vajon ezt a most meginduló folyamatot le tudjuk-e állítani és vissza tudjuk-e fordítani.

– A népszavazás eredménye azt is megmutatta, hogy a magyar társadalom nagy többségéből hiányzik a nemzeti szolidaritás, a honfitársak iránti együttérzés. Ez az álláspont jórészt a diktatúra évtizedeinek következménye, mégis elgondolkodtató, hogy a rendszerváltás után 14 évvel itt tartunk...

– Önmagában az alacsony részvétel nem tekintem kirívónak, hiszen a „négy-igenes” népszavazás kivételével minden alulról indult népszavazási kezdeményezés elbukott. Ugyanakkor sajnos igaz, amit mond, de ezen semmi csodálkozni való nincs egy olyan országban, ahol az emberek kétharmada az amúgy is alacsony átlagjövedelem alatt él. Ahol két-három millió ember él a létminimum környékén vagy

– Kuncze Gábor ezt másként látja, hiszen a referendum másnapján a parlamentben azt mondta: „a Fidesz akkorát bukott, mint az ólajtó”.

– Ha Kuncze Gábor a tahóság határát átlépő módon nyilatkozik egy ilyen ügyről, azon az ember már nem is akad fenn. A friss felmérések eredményei megoszlanak arról, hogy melyik erőnek kedvezett inkább a kampány, de a Fidesz szavazói számára kétségtelenül az összetartozás és az összetartozásért való cselekvés megélésének az eseménye volt. A népszavazás lelki értelemben is összerázta a nemzeti oldalt, a baloldali szavazóbázisát pedig elbizonytalanította, hiszen tizennégy év alatt nem fordult elő, hogy az MSZP és politikussai, platformjai vagy munkacsoportjai ellenvéleményt fogalmaztak volna meg a párt hivatalos álláspontjával szemben. Ez nyilvánvalóan belső megosztottságot tükröz, amely számukra negatív következményekkel járhat rövid távon is. Hosszú távon ugyanakkor ez esélyt teremt a nemzet számára a politikai élet normalizálására. Még a teljes elmulás, háttérbe szorítás és kizorítás pillanata előtt képes volt a nemzeti baloldal hallatni a hangját. Képes volt demonstrálni, hogy léteznek számára olyan nemzeti ügyek, amelyek összekötnek bennünket, és amelyekben konszenzust kellene kialakítani.

kibontakozni az MSZP boszorkánykonyhájának homályából. A legfontosabb kérdésben, a népesedéspolitikában is lehet esély a párbeszédre. Valódi fordulatra az MSZP-ben viszont csak akkor van esély, ha ez a garnitúra, amelyik most hihetetlen erőszakosságról és lélegzetelállító gátlástalanságról tesz tanúbizonyságot a párt és a kormány élén, 2006-ban vereséget szenved.

– A Századvég–Tárki felmérése azt mutatja, többen mondták a népszavazás után, hogy részt vettek és igennel voksoltak, mint ahányan ténylegesen megjelentek a referendumon. Minek tulajdonítható ez az eltérés?

– A felmérésből egy örvéndetes dolog tükröződik: az emberek mégiscsak úgy gondolják, erkölcsi értelemben az igen válasz lett volna a helyes. És azért nem mentek el szavazni, mert az a nemzetpusztító, lélekromboló politika, amely nem Gyurcsánnyal kezdődött a magyar történelemben, de amelynek nehéz lenne hozzá hasonlóan gátlástalan és cinikus képviselőjét megnevezni, megtette a hatását. Könnyű a szegény, kiszolgáltatott embereket ríogatni. Bibó István egyik gondolata, amelyet a baloldali liberális értelmiségnek előszere-ttel hangoztatnak, úgy szól: „Demokratának lenni annyit tesz, mint nem félni.” Ez azt is jelenti, hogy az az ember, aki fél, akik megfélemlítettek, nem képesek demokratához méltó módon mérlegelni és dönteni, és az az ember, aki másokat megfélemlít, vég-